HÁROMSZÉK

TÁRSADALMI—POLITIKAI NAPILAP

Sepsiszentgyörgy, 1989. december 23., 1-es szám ÁRA 50 BAN!

GYŐZÖTT A NÉP AKARATA!

A Nemzeti Megmentés Frontjának az országhoz intézett KÖZLEMÉNYE

Történelmi pillanatot élünk. A Ceauşescu-klán, mely az országot pusztulásba sodorta, megfosztatott a hatalomtól. Mindannyian tudjuk és elismerjük, hogy a győzelem, melynek egész országunk részese, a néptömegek, az összes nemzetiségek áldozatkészségének eredménye és mindenekelőtt csodálatos ifjúságunk önfeláldozásának, aki vérével szerezte vissza a nemzeti méltóság érzületét. Külön érdemük van azoknak, akik évek óta életüket is veszélyeztették a zsarnokság elleni tiltakozásukkal.

Románia politikai és gazdasági életében új fejezetet kezdünk.

Ebben a sorsdöntő pillanatban elhatároztuk, hogy a Nemzeti Megmentés Frontjába tömörülünk, mely a román hadseregre támaszkodik, és amely egyesíti az ország összes egészséges erőit, nemzetiségre való tekintet nélkül, minden szervezetet és csoportosulást, melyek bátran felléptek a szabadság és méltóság védelméért, a totalitárius zsarnokság éveiben.

A Nemzeti Megmentés Frontjának célja a demokrácia, a szabadság, a román nép méltóságának megteremtése.

Ettől a pillanattól kezdve megszűnnek a Ceauşescu-klán összes hatalmi struktúrái. A kormány lemond, az Államtanács és intézményei megszüntetik tevékenységüket. Az egész államhatalmat a nemzeti megmentés frontjának tanácsa veszi át. Neki rendelik alá a legfelsőbb katonai tanácsot, mely irányítja a hadsereg és a belügyminisztérium egységeinek egész tevékenységét. Az összes minisztériumok és központi szervek jelenlegi felépítésükben normális mederben folytatják tevékenységüket, a nemzeti megmentés frontjának alárendelten, hogy biztosíthassák az egész gazdasági és társadalmi élet normális kibontakozását. Területileg megalakulnak a Nemzeti Megmentés Frontjának megyei, municipiumi, városi és községi tanácsai mint az államhatalom helyi szervei.

A milícia az állampolgári bizottságokkal hivatott biztosítani a közrendet.

Ezek a szervek megteszik a szükséges intézkedéseket a lakosság élelmiszerrel, villamos energiával, fűtéssel és vízzel való ellátására, a szállítás, orvosi ellátás biztosítására és a kereskedelmi hálózat működéséért.

Programként a front a következőket javasolja:

1. Feladja egyetlen párt vezető szerepét és egy demokratikus, pluralista kormányzási rendszert vezet be.

2. Megszervezi a szabad választást április hónap folyamán.

3. Szétválasztja a törvényhozási, -végrehajtási és bírói hatalmat és az összes politikai vezetőket egy vagy legtöbb két ciklusra ruházza fel mandátummal. Senki sem részesülhet életfogytiglan a hatalomban.

A Nemzeti Megmentés Frontja javasolja, hogy a jövőben az ország neve Románia legyen.

(folytatása a 2—3 oldalon)

Jó reggelt, szabadság!

December 22. Az ország jelenkori történelmének legnagyobb napja. A nép örökké élő emlékezetében lángoló dátumként marad meg. Szenvedések és vér árán jött el, egy negyedszázad sötnyű és megalázó szenvedései után. Megaláztak emberi, állampolgári minőségünkben, s megaláztak nemzetiségiként is, eljutván addig, hogy tagadták nemzeti identitásunkat, elemi emberi jogainkat.

A haza forradalma azt törli el, ami idegen volt ettől a néptől, s azt juttatta napfényre, ami a legjobb benne, szabadság-szeretetét, igazságérzetét, elszántságát.

Az országban románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek vívták ki a szabadságot. Az ország fővárosában, Temesváron, Kolozsváron, Craiován, Iaşi-ban, Marosvásárhelyen, s itt, minálunk, Sepsiszentgyörgyön, ahol e történelmi napon ezrek és ezrek vonultak a város főterére, hogy szembenézzenek az automata fegyverekkel, elszántan és a szabadságra szomjasan. Győztek. A nép és a nép hadserege.

Ezen a reggelen új fejléc alatt jelenik meg a lap, voltaképpen új lapunk, a **Háromszék**, jelezve azt, hogy szabad sajtónk új hangon, új felfogásban akar szólni a megye népéhez, a megyéhez, melynek történelmi nevét újra használni óhajtjuk.

A lap munkaközössége mindenben az igazságot, a népet akarja szolgálni, ezt az országot, melynek mindannyian fiai vagyunk, románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek, akik együtt, teljes testvériségben akarjuk építeni a hazát.

Eljött az igazság és a szabadság órája, az óra, amikor a romániai magyar nemzetiség is megtalálja végre igazi helyét a közös hazában.

Nehéz és hosszú út áll előttünk, kialakítani és megszilárdítani a központi és helyi néphatalmat, a nép legjobb fiaiból, melyekben számarányuknak megfelelően kapnak helyet románok, magyarok és más nemzetiségűek.

Rengeteg építenivalónk van. Biztosítani kell a közrendet, a javak megőrzését, a békés munka újraindítását. Felhívjuk ezért a gazdasági egységek felelős elemeit, az összes dolgozókat, védjék meg a gyárakat. Fölhívjuk a kereskedelem, az élelmiszeripar felelőseit, hogy biztosítsák a lakosság ellátását. Felhívjuk az egészségügy dolgozóit, hogy óvják az emberek egészségét, álljanak hivatásuk magaslatán.

Nehéz dolgunk van, vajúdva születik a szabadság. Hosszú út áll előttünk, amíg felépítjük új, demokratikus államrendünket.

Mi, a sajtó munkásai, erőnk szerint, mindent megteszünk érte.

A LAP MUNKAKÖZÖSSÉGE

MAGYARI LAJOS

Kérdések

Tudjátok ti, hogy ki gyújtotta föl az aranyerdőt,
hogy most menekülnek a vadak, madarak,
rémült lánggal égnek, mint röpke napernyők,
a koronás bükkök, a gyertyánok, tölgyek, a tavak
mind párázással a mennybe szállnak, sírnak a füvek,
átfog mindent a láng, megfojt az a füst,
mely átszakít tüdőt, gégét, dömbölnek a fülek,
pernye lesz minden itt, de előbb arany s ezüst?

Tudjátok, hogy ki gyújtotta föl az aranyerdőt,
miután lőtt, gyilkolt orvul és akasztatott,
nem látta senki, csak a kék ég, a libbenő felhők,
gondoskodott róla, hogy ne hagyjon tanút.
Olyan volt ez az erdő, hogy szeliden-szépen
megfértek benne őzek, nyulak, rókák, szarvasok
s mindahány madár van a széles-nagy égen
báránnyal játszottak itt a farkasok?
De a farkastörvénynek be kellett teljesülni,
a sasoknak ölni kellett, fölrepülni.
a farkas átharapta a bárányok torkát,
megülték az őzek és nyulak szomorú torját...
S mindezt miért, miért?
Milyen eszme és eszmény nevében?
Legyen gyehenna nékik az Éden.

Percre sem szünetelt a termelés

A Bányavállalatnál a tegnap este Ştefănescu Alexandru főmérnököt találtuk benn a székházban, s arról tájékoztatott, hogy bányászaink, akikről már annyiszor leírtuk, hogy helytállásuk példamutató, ez alkalommal sem tagadták meg önmagukat. A tegnap mindhárom váltás leszállt a bányákba, s a külfejtésekben is megszokott ütemben folyt a munka. Elhatározásuk ugyanis, hogy minden körülmények közt biztosítják a szenet az országnak.

A főmérnököket beosztották a termelő szektorokhoz, ahol sihta előtt és után a bányászokkal megbeszélték a kialakult helyzetet, s eligazítást tartottak.

December 22-e folyamán váltásonként hatvan tonna lignittel termeltek ki többet a beütemezett mennyiségnél, ami azt jelenti, hogy nem hozták a szokott „formájukat", de ez a jelen esetben érthető. Beszélgetésünk idején Baróton csend volt, a bányász-gárdisták Gherlan Gheorghe vezérkari főnökkel az élen járőröket szerveztek, hogy felügyeljenek a rendre és fegyelemre a városban.

(páljános)

A DEMOKRÁCIA IDEIGLENES BIZOTTSÁGÁTÓL

Az este és az éjszaka folyamatosan ülésezett a demokrácia ideiglenes megyei bizottsága, amelynek huszonnyolc tagja zömében azok közül került ki, akik a tegnapi sepsiszentgyörgyi nagy népi tüntetés szervezői és irányítói voltak, s akik a municípium, valamint a megyei állami adminisztratív apparátus és a közélet irányítását addig az időpontig vállalják, amíg a vállalati, meg intézményi munkaközösségek ki nem jelölik az ideiglenes bizottságba az új küldötteket. Az ideiglenes bizottság a tegnap határozatot fogadott el, amelynek szövegét a megyei tanácsháza erkélyéről az összegyűlt ezreknek is felolvasták. A fenti határozat alapján közöljük a következőket:

— A mai nap folyamán az ideiglenes bizottság tagjai felkeresik a vállalati és intézményi munkaközösségeket, és ezek jelenlétében a délelőtt tíz órára tervezett összejöveteleken, az alkalmazottak számarányа szerint kijelölik azokat a román, magyar és más nemzetiségű ideiglenes megyei bizottsági tagokat, akik képviselni fogják őket. Ajánlják, hogy a jelölteket maküláltan politikai erkölcsű, közismerten kiváló etikai tartású és kiválóan képzett munkások, földművesek, mérnökök, értelmiségiek közül jelöljék ki.

— Az állampolgári gyűléseken kijelölt személyek a mai nap tizenkét órakor a tanácsháza tárgyalótermében tartják alakuló ülésüket.

— A bizottság intézkedett a lőfegyverek, lőszerek és egyéb harci eszközök biztonságba helyezéséről a hadsereg raktáraiban, az Ideiglenes Nemzetvédelmi Bizottság utasítási és a hadügyminisztérium utasítása, illetve parancsa alapján.

— A megyei ideiglenes bizottság az intézmények és gazdasági objektumok védelmét a vállalatoknál, intézményeknél és gazdasági egységeknél szervezendő bizottságokkal együtt közpónti feladatának tartja. Ezekben a napokban a legfontosabb feladatok közé tartozik, hogy a nép vagyona, javai a legteljesebb biztonságba kerüljenek.

— Határoztak, hogy az üzletek nyitvatartási rendje a megszokott program szerint történjék, kivéve a vendéglőket, amelyek nyitását megtiltották. Intézkedtek, hogy az exportra szánt húsipari termékek, tejtermékek a megyében maradjanak, s azt arányosan bocsássák a lakosság rendelkezésére.

— Januárig a megyében lévő benzinkészletekből a meglévő jegyekre előírt mennyiséget adják, a meglévő tartalékokból.

Az ideiglenes megyei bizottság rendkívül fontosnak tartja, hogy a lakosság érdekében a munkahelyi és ezen kívüli fegyelem az élet minden területén meghonosodjék. Minden kártétel önmagunk megrövidítése. Úgy kell óvnunk munkaköriilményeinket és munkánk eredményét, hogy az most már nemcsak a szó eddig lejáratott értelmében, hanem a valóságban is a mienk.

România szabad polgárai!

ROMÁN, MAGYAR ÉS MÁS NEMZETISÉGŰ TESTVÉREINK!

Az 1989. december 22-én éjszaka alakult

Ideiglenes Bizottság

ELHATÁROZTA:

Felkérjük minden egyes egység becsületes dolgozóit, hogy alkosson egy 3—5 tagú bizottságot, amely tudomásul vegye az Ideiglenes Bizottság intézkedéseit, és minden elkövessen a REND és FEGYELEM fenntartásáért az Önök üzemeiben. A bizottság megszervez egy 40—50 fönyi csoportot, amely felülvigyáz az illető egységben rend és fegyelem fenntartására.

— Minden intézkedést meghoznak, hogy az illető egység ritmikusan és normálisan működhessen.

— Ezen bizottságok gondoskodnak, és ellenőrzik a vállalat feladatainak végrehajtását és az alkalmazottak megfelelő javadalmazásainak a biztosítását.

— A jelen pillanatban az erő a munkásság kezében van, amely a vállalat jövendőbeli tevékenységében demokratikusan hatá...

— Felkérünk minden...t, hogy csatlakozzék bizalommal az Ideiglenes Bizottság határozataihoz, amelyik minden felelősséget elvállal a munkásság és dolgozó parasztság sorsáért.

— Általános felhívást intézünk városunk összes becsületes lakosaihoz, a hadsereghez, hogy csatlakozzék sorainkhoz egy új, szabad, demokratikus élethez, amelyben mindenki nemzetiségi megkülönböztetés nélkül ki tudja nyilvánítani véleményét szabadon és a megtorlás félelme nélkül.

— Azt akarjuk, hogy minden egység vezetősége a munkások által elismert érdemei alapján választassék minden külső beavatkozás nélkül.

AZ IDEIGLENES SZERVEZŐ BIZOTTSÁG

GYŐZÖTT A NÉP AKARATA!

Közlemény

(folytatás az első oldalról)

Az új alkotmány szerkesztésére bizottság alakul, mely azonnal megkezdi tevékenységét.

4. Az egész nemzetgazdaság átalakítása a jövedelmezőség és hatékonyság szempontjai szerint. Kiiktatja a központi gazdaságirányítás adminisztratív, bürokratikus eszközeit és teret nyújt a szabad kezdeményezésnek és a hozzáértésnek az összes gazdasági szektorok vezetésében.

5. Átalakítja a mezőgazdaságot és támogatja a kisparaszti termelést. Megállítja a falvak további romboláját.

6. Újjászervezi a román oktatást a jelenlegi követelményeknek megfelelően, az oktatásügy szerkezetét demokratikus és humanista alapokra helyezi.

Kiiktatja az ideológiai dogmákat, melyek annyi kárt okoztak a román népnek és érvényt szerez az emberiség igazi értékeinek. Kiküszöböli a hazugságot és a szélhámosságot és a hozzáértést és jogtiszteletet ülteti életbe a tevékenység minden területén.

Új alapokra helyezi a nemzeti kultúra fejlesztését. A sajtót, rádiót, televíziót egy despota család kezéből a nép kezébe helyezi.

7. Biztosítja a nemzetiségek jogait és szabadságát és biztosítja teljes jogegyenlőségüket a románokkal.

8. Az ország egész kereskedelmét Románia lakossága mindennapi szükségleteinek kielégítése elsődlegessége szempontjából szervezi meg. Ebből a célból véget vet az élelmiszerek kivitelének, csökkenti a könnyűipari termékek exportját, elsődlegességet biztosít az emberek fűtési és világítási szükségletei kielégítésének.

9. Az ország egész külpolitikája a jószomszédi és baráti viszonyt, a béke ügyét szolgálja a világban, bekapcsolódik egy egységes Európa létrehozásának folyamatába, mely a földrész összes népeinek közös hazája. Tiszteletben tartjuk Románia nemzetközi kötelezettségeit, és elsősorban azokat, melyek a Varsói Szerződésre vonatkoznak. Olyan bel- és külpolitikát folytat, melyet az ember szükségleteinek és érdekeinek rendel alá, biztosítva az emberi jogok és szabadság teljes tiszteletben tartását, beleértve a szabad utazását.

Ebbe a frontba tömörülve, szilárd meggyőződésünk, hogy mindent megteszünk, ami tőlünk függ, hogy Romániában visszaállítsuk az állampolgárok társadalmát, biztosítva a demokrácia, a szabadság, az ország összes állampolgárai méltóságának diadalát.

Ideiglenesen a tanácsban a következők vesznek részt:

Doina Cornea, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Tőkés László, Dumitru Mazilu, Dan Deşliu, Ştefan Guşe tábornok, Victor Stănculescu tábornok, Aurel-Dragoş Munteanu, Corneliu Mănescu, Alexandru Bîrlădeanu, Silviu Brucan, Petre Roman, Ion Caramitru, Sergiu Nicolaescu, Mihai Munteanu, Mihai Ispas, Gelu Voican Voiculescu, Dan Marţian, Lupoi Mihai százados, Voinea tábornok, Dumitrescu Emil első kapitány, Neacşa Vasile, Ciontu Cristina, Baciu Marian, Bogdan Teodoriu, Eugenia Iorga, Negriţiu Paul, Manole Gheorghe, Vladimir Ionescu, Adrian Sîrbu, Cîrjan Constantin, Domokos Géza, Magdalena Ionescu, Marian Mierlă, Constantin Ivanovici, Ovidiu Vlad, Bucurescu Valeriu, Ion Iliescu.

Ismertetve a fenti közleményt, Ion Iliescu megjegyezte: jelenleg a névsor ideiglenes, egy gyors mérlegelés eredménye, a névsor azonban nyitott marad. Nem ez lesz a tanács teljes összetétele. Csak néhány nevet soroltam fel, akik kapcsolódnak azokhoz az általakulásokhoz, melyeken az ország most megy át, olyan emberek ezek, akik önfeláldozásról tettek tanúságot a zsarnokság idején, fiatalok, akik ezekben a napokban a barikádokon voltak és akik életüket veszélyeztették, a munkások, az egyetemisták, az értelmiség, a hadsereg k...ől, olyan erők, akik aktívak voltak, ...tásom új rendszerének a létrehozásában. A névsor tehát nyitott, hogy a tanács összetételét ki lehessen egészíteni. Javaslatokat várunk az összes társadalmi kategóriák és erők részéről, akik részt vettek a harcban és győztek.

Ez a közlemény első változata Románia új államhatalmi szervezete platform-programjának. Megbízatásom arra szólt, hogy ismertessem önökkel.

Miénk a gyár!

A televíziós adásban elhangzottakra elsőként válaszolva, a bibarcfalvi borvíztöltő üzem munkaközössége vállalta, hogy azonnal teljes üzemmel indul a gyár, s a lehető legsürgősebben ásványvízzel látják el elsősorban Temes és Szeben megyét, de azonnal eleget tesznek bármilyen kérésnek, az ország bármely sarkába azonnal szállítanak.

December 22-én este nyolc után öt perccel hívtuk a gyárat, s Oláh Aurel szállítási főnök tájékoztatott a következőkről:

— Miénk a gyár! S mi biztosítjuk, hogy nem fog elfogyni a víz. Gombos Tibor igazgató kezdeményezésére és vezetésével három váltást szerveztünk, s teljes kapacitással működik a töltő-, de, megszerveztük a műszaki felügyeletet. Az egész országnak szállítunk vizet, elsősorban Temesvárnak és Szebennek.

— A vasúttal felvettük már a kapcsolatot?

— Természetesen. Egyelőre úgy néz ki, hogy hőszigetelt vagont nem tudnak azonnal biztosítani, de reggelre igéretet kaptunk, hogy vagonok érkeznek. Addig is tartalékot alakítunk ki, hogy azonnal lehessen rakodni, egy perccel se tartsunk fel a szükségesnél hosszabb időre a vagonokat.

— A megyének is jut víz?

— Természetesen, a megyének is, és bárhová, ahol igényelik.

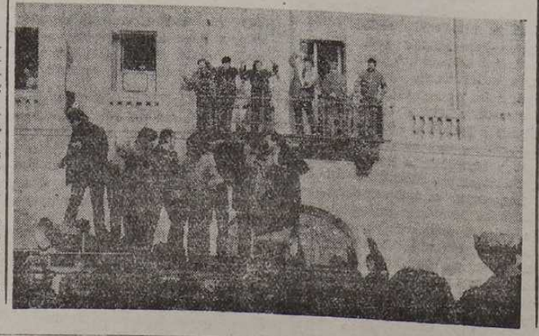

A hajnal nehéz

Jól tudom: a hajnal a nehéz. Amikor a fáradt autóbuszok kiokádják magukból az éj fáradt munkásait, akik ágymeleget áhító lépésekkel indulnak otthonaik felé. Csak a hajnal nehéz.

A tegnap igazi hajnal volt... Munkásaink nem indultak el a pihenést, avagy éppen sorbaállást igénylő hétköznapjaik felé. Nem! Mert most az egyszer s immár végérvényesen eldöntötték, hogy nem a mindent elsimítóorvosló álom kell..., de kell valami más..., valami, ami felváltja a szorongó ébredést, a megint nincs tej..., meg más csukorékká fonnyadt hiány... S elindultak. Egyszer s mindenkorra érvényt szerezni annak a munkának, annak az igazi munkának, amelynek eredményeit mások aratták, tarolták — tárolták?!? — le.

A városban, a megyeszéklehelyen mintha megvastagodott volna a csönd is. Ökörnyálon lógott robbanó-töltet, amit a gyülölet, a megalázás, a nincstelenség térdepedett sokáig... amit évek óta nem vettünk észre, nem tehettünk figyelembe, mert...

S akkor most... Elindulok kisfiamat minél biztosabb, minél biztonságosabb helyre vinni, s el kell ... mennem a vicsorgó fegyverek mindjárt-mindjárta előtt. Azon fegyverek előtt, amelyeket fiatalok, gyámoltalan kézzel, ijedt tekintettel, s egymást váltogató cigaretták füstjében tartanak, mit sem tudva arról, hogy...

S akkor egy szakaszvezető feltérképezi a kisgyermeket, s mintegy önmagának szánt megjegyzésként — talán neki is ekkora kisördöge tépi odahaza a mama szoknyáját — elsóhajtja:

— Csak ezeket a kicsinyeket sajnálom!

Ekkor tudtam, hogy nem fognak lőni! Nem a kiejtett szavak súlya nyomott a latban, hanem az az arcára cementesedett ránc, amelyet felmérte: esztelenség tovább folytatni! Végigmérte a társait, s nem mondott semmit, de akkor már tudtam, hogy ő lőni nem fog. Nem, mert, bár letette az eskűt, most már tudatosodott benne, hogy nem ő volt a hamis, hanem az a mindent egymagúba összesítő ördögi kör, mely akáresak egy polip csápjai akaratát lebénította.

Fél kettőkor a hadsereg elindult, kaszárnyáik felé. Már tudták, hogy a néppel együtt vannak, hogy ők is a nép molekulái, hogy egyek, hogy nem is lehet ez másként... Dél is elmúlt. Keresem a szakaszvezetőmet, aki reggel... S rájöttem, hogy tényleg csak a hajnal nehéz.

NAGY László Mihály

A névtelen

Új időszámítás kezdődött. Illő, hogy megemlékezzünk arról, aki Sepsiszentgyörgy főterén elsőként indította el az új idő mánusát.

A dubára szerelt hangosbemondón keresztül félórán, órán, másfélórán át? Ki emlékezik már rá, vitte a hangot, volt szócsöve tízezernyi embernek. Az erkélyen a sokkal rutinosabb, sokkal nagyobb tapasztalatú szónok sorra alatta maradt, teret vesztett a vékonydongájú legénnyel szemben, aki a mai délelőttön tanult meg politizálni.

Nem is volt nehéz neki. A beesülésére és a lelkére kellett hallgatnia mindössze. Akkor is, amikor a katonákhoz szólt, akikben megérezte a sorstársat, akkor is, amikor az erkélyen lévőktől követelte, hogy ne a katonai kordonon keresztül tárgyaljanak a néppel. A néppel — amit szentségként tudott kimondani.

Amikor már hallani lehetett, hogy megreccsennek az ajtók a székházon, szinte az ő elszántságától indult meg a jármű, hogy elejét vegye a pusztításnak. Egyetlen esdeklés volt a hangja, hogy feltartóztassa azt az indulatot, amely nyilván benne is robbanó töltetként gyűlt fel az elmúlt esztendők során.

És jelen volt délután is, holdfáradtan a végsőkig kimerülve, amikor a volt elsőtitkári szobában megalakult az ideiglenes bizottság. Tudomásom szerint nem tagja ennek, és nem is akar tagja lenni, de a legnagyobb felelősséggel, a legtisztább emberséggel kérte a város, a megye biztonságát, az élet továbbfolytatásához elengedhetetlenül szükséges intézkedéseket.

Nem írhatom le a nevét. Megtiltotta.

De ez a város névtelenül is emlékezni fog rá.

GAJZÁGÓ Márton

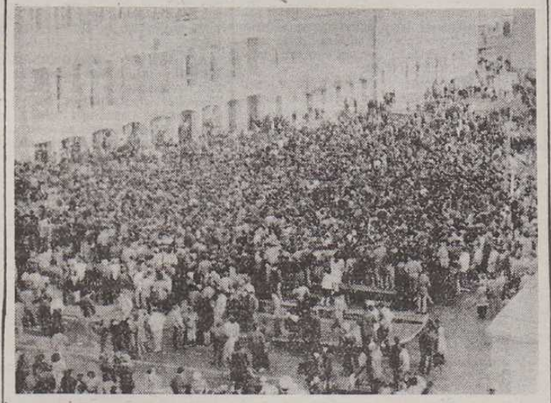

Az együttérzés stafétája

A hangosbemondóban egymást követték a szónokok. Pár méterrel odébb, a teherautókon őrt állták a katonák, vállukon géppisztoly. A park évszázados fái alatt fegyelmezetten, céltudatosan, elszántan a város lakóinak ezrei egy szabad haza reményében emelték hangjukat. Egy szabad haza, egy békésebb, egy testvériesebb, egy boldogabb jövő megteremtésének céljával.

A kezdeti feszültség, mely ott settenkedett a tömeg és a sorkatonák között, ahogy telt az idő, úgy csökkent. Előbb almákat dobtak a katonáknak, s azok el is kapták azokat, aztán valaki egy frissen vásárolt vekni nyújtott fel a szélső katonának. Az tört belőle, s tovább adta társának... Ez az emberi szeretetet, együttérzést, békét magában hordozó staféta végigszaladt a gépkocsin. A köszönet egy sor mosoly volt, a feletet rá a tapsvihar.

Ekkor már biztosra vehettük, hogy itt ma nem lesz fegyverropogás, hogy itt ma nem ontják ki az ártatlanok vérét.

Nem sokkal később szárnyra kelt a hír: a félelmetes diktátor elmenekült.

A félelemtől megtisztult, örömtől átitatott hangorkán köszöntötte a hírt. Ezer és ezer kar röppent a magasba, emberek ölelkeztek, szorongatták egymás kezét. A szemekből könnyek futottak alá, az öröm könnyei. Egy katona V betűt formálva emelte magasba karjait. A tömeg erre elindult a katonák felé. Pillanatok alatt ellepte a katonai gépkocsikat. Csókok röppentek, a korábban még fegyveren nyugvó kezek ölelésbe menték át. Így olvadt eggyé az őrt álló szakasz, s a város több ezres tömege.

Győztünk! Győztünk! — hallatszott innen is, onnan is.

Igen, megnyertük az első csatát. Békésen, fegyelmezetten, emberségesen. A gépkocsisor a békésen integető katonáktól lassan kifordult a székház elől. Magunkra hagytak, hadd éljük nyugodtan az öröm első perceit.

(ÁROS)

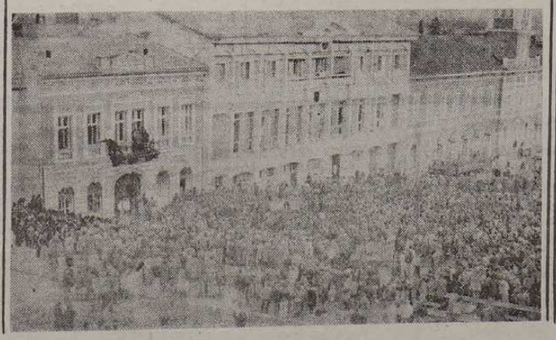

Felemelkedtünk

Nyomasztó, agyunkat sulykoló, hosszú, lueskos álom után, felvirradt új reggelünk, a fellobogó friss napfényben kissé kábán dörgöljük a szemünket.

Mintha most látnánk először: te jó ég, mi mindent kell elvégeznünk!

Egy pillanatra azért visszahőkölünk.

Könyörtelen, komor tekintettel pillantunk végig azon, ami eddig az életünk volt.

A lelkismeretünkbe nyesünk: hogy is volt az akkor eddig?

Nem, nem azért, korántsem azért, hogy bénultan, beletörődön áttánkozzunk azon, amit nem jól tettünk.

Csak azt akarjuk tudni s felmérni magunkban s az oldalunkon haladókban, hogy mi az, amibe kapaszkodni lehet és érdemes.

A jobbítás, a másokért, embertársainkért vitt áldozatos szolgálat szent kötelessége az, amelynek most bennünk kell munkálnia, amire építeni lehet.

Új reggelünk a fellobogó friss napfényben ennek a kötelességnek a teljes mellű felvállalásával kell feltápászkodnunk új levegőjű mindennapjainkra.

Keserű indulat, felszakadó érzelem, a visszafizetés sötét dühe pillanatokra sem dobhat ránk nemtelen igát.

Nekünk dolgunk van ezen a világon, és a mi dolgunkat rajtunk kívül senki sem végzi el.

A higgadt értelem mögött lüktető, végre szabad pályán indítható nemes alkotó szenvedélynek az útját kell egyengetnünk. Magunkban s másokban is. Fel kell kutatnunk közülünk azokat a legjobbakat, legtisztábbakat, akiknek erős válla mögé sorakozva olyan életet tudunk teremteni, amelyben e haza minden gyermeke egyaránt jól érzi magát, akármilyen nyelven tudja is ezt a legromlatlanabbul, a legmeghittebben kifejezni.

Tápászkodjunk fel hát akkor, testvérek, felvirradt a reggel, az új reggel, a mi reggelünk!

Nem zavaros folyadékú poharakból hörbölt enyhület és a lelkünk legbensejébe szorított, visszafojtott gond, nem a kajla pótcselekvés kábító, tompa menedéke kell nekünk. Agyunk tisztaságára nagyobb szükségünk van, mint valaha is volt.

A becsületes, kedvvel megragadott, örömet fakasztó, kitartó munka bűvöletében érezhetjük igazán a megújult hazában a hasznos, érdemes élet káprázatos örömét.

Fel-felriadva keserves, kényszerű álmunkból, néha már azt is éreztettük, hogy hideg, ellenséges szemek még ezt az álmot is sajnálják tőlünk. Mintha nem is a saját otthonunkban lennénk.

A felemelően nagyszerű ezen az új reggelen, amikor feltápászkodunk és feltornyosuló teendőinknek bűszke lélekkel gyürközünk, érezvén a karjainkban feszülő friss és letörhetetlen erőt,

a felemelően nagyszerű az, testvéreim, hogy tudjuk,

itthon vagyunk, és ezt tőlünk senki el nem vitathatja, és erős karunkra mindenütt ahol vagyunk, testvéri lelkek számítanak.

Istenem, itthon vagyunk!

Tápászkodjunk fel hát akkor feleim, és kézbe azokat a szerszámokat! Nem, nem lesz ez kedvezményezett üdülés, kemény munka lesz!

De mi tudunk dolgozni.

Pláne, hogy tudjuk: van miért.

MATEKOVICS János

Szülőfalum szép neve

Bevallom, nemzetiségi létünk megsemmisítésének tragikus eseménysorozatában az én esetemben egy látszólag jelentéktelennek tűnő rendelkezés bizonyult a legorcátlanabb arcul csapásnak: anyanyelvű településneveink brutális kiirtása. A dührohamtól a letargikus passzivitásig a szenvedés áramkörei járták át idegeimet, vehemensen tiltakoztam az ész, a jog, a jóérzés nevében e megalázó szellemi barbárság ellen a sajtóképviselet hatalmasáig, kérvén, hogy hivatalos tiltakozásomat az erre legilletékesebbekhez juttassák el. Hasztalan. Nem volt, mit tennem, társaimmal együtt, ha erre is vékony lehetőség adódott, sok százéves, értelmes, tehát jelentéssel bíró neveinket vagy körülírtuk, vagy egy ismerős hegy, patak nevét bigyesztettük oda, mert éreztük, hogy hamisan cseng, egyszer s mindenkorra teszi hihetetlenné mondandónk az idegen név megjelenése. Így lett aztán Kézdiszentlélek helyett a Perkő alatti nagyközség, Sepsiszentgyörgy helyett a megyeszékhely, Olt menti város, besenyőpataki víztározó és így tovább. Szülőfalum nevét meg, mi mást tehettem volna, magamra öltve, belebújva viseltem, s írásaim alatt így jelent meg minduntalan a csernátoni név. Kölcsön vettem, vele takaróztam tehát, s első dolgom, hogy neki visszaadva nyíltan is megköszönjem, hogy megtartott annak, ami vagyok: csernátoni, azaz

Jakabffi Kajos

Boldog Karácsonyt!

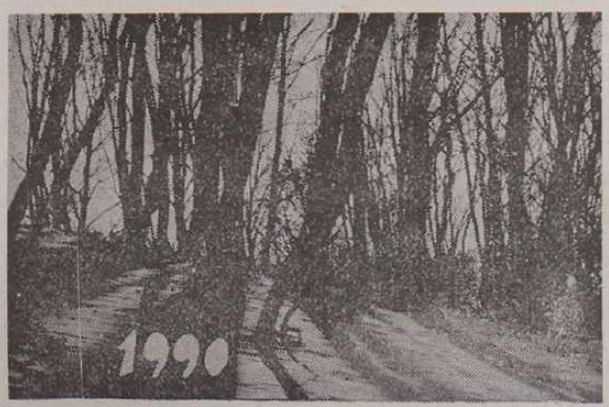

Nem korai a kívánság, a tőlünk távoli barátnak, rokonnak meg ismerősnek illik idejében postázni a jókívánságokat, hogy idejében kopogjon az ajtón a postás. Minálunk gond volt az is, minémű legyen az az üdvözlőlap, az üzletben lelhető mű — vidámságát, az ismert szomorú okok miatt gusztustalannak tartottuk volna postázni. A pácból egyetemista fiunk ötlete húzott ki, akinek hazaérkezét titkolt remegéssel vártuk: képeslap nagyságú fotót tett elibém, és azt kérdezte: na, ehhez mit szólsz? A kép megdöbbentett. Kettémetszett, göcsörtös ják erdővé álltak össze, lefejezettségük, panaszos elhajlásaik, a felvétel fehér alapú feketéjének gyásza egyszerre sugallta a szomorúságot s a sors kíméletlen kegyetlenségét, de az összeálló kemény erőt, meg a kitartásra biztatást is. A hóra ráhulló fénypászták belopták ebbe a megmerevedett szomorúságba azért a tavasz biztosra érkező reményét. Sietve fogtam tollat s a fotók hátlapjára róttam az ehhez hasonló rejtjeles szövegeket: Húsvétra majd az erdő hiányzó részét rügyekbe meg virágba borulva küldjük. És aztán elmentem a tüntetésre, s mire az egyórai rádióhírekhez hozzájutottam, ezrek arcát öntötte el a tavaszi derű, marta fel a könny, mint a hólé a gözölgő tavaszi földeket, s sok ezer ember hangját erősítette ércessé és diadalmassá az a bizonyos hír, de volt, aki csak annyit tudott elrebegni: Istenem, ezt is megértük. A képeslap szövege egyszerre vált időszerűtlenné — vagy mégsem? A kettémetszett életekre, süvölvény emberfácskák halálba gázolására, az örömbe vegyülő mélységes gyászra gondoltam, s a képeket csak postáztam, kibővítvén a szöveget, hogy a tavaszi öröm mihozzánk is megérkezett.

(sylvester)

Az Agerpres részéről

Az Agerpres román hírügynökségnek nincs többé szüksége a cenzúra külön jóváhagyására, s nem kényszerül arra, hogy hamis álláspontokat és bármilyen reális alapot mellőző nemzeti állásfoglalásokat közöljön.

Az ország egész központi sajtójával, a rádióval és a televízióval, az összes a rádióval és a televízióval, az összes tömegtájékoztatási eszközökkel együtt az Agerpres eleget tesz kötelességének, és valósághűen, becsületesen és civilizáltan tájékoztatja az egész hazai és nemzetközi közvéleményt a Romániában és világszerte történő összes eseményekről.

A sajtónak, valamennyi nemzetközi hírügynökségnek átfogó és becsületes képet nyújt valamennyi román eseményről.

Megjegyezzük, hogy ezt a szöveget a Román Sajtóügynökségnek azok az újságírói szerkesztették, akik egy pillanatig sem adták fel szakmai öntudatukat, ugyanazok, akiket tegnap még arra kényszerítettek, hogy elferdítsék a valóságot, és rendszeresen félrevezessék a belföldi és a nemzetközi közvéleményt.

VISSZHANGOK A NAGYVILÁGBÓL

HELMUT KOHL nyugatnémet kancellár a romániai események megtorlását elborzasztónak minősítette, ami ilyen lehangolta. Drezdában reményét fejezte ki, hogy Romániában a lehető leghamarabb visszatérnek az olyan kapcsolatokra, amelyek megfelelnek a helsinki záróokmányban foglalt konvencióknak.

II. JÁNOS PÁL PÁPA pénteken elszörnyedését fejezte ki a romániai tüntetőkkel szemben alkalmazott erőszak miatt. Hagyományos karácsonyi nyilatkozatában a pápa vehemensen elítélte a zsarnokot és a védtelen román állampolgárok ellen alkalmazott erőszakot. Ugyanakkor az emberi jogok tiszteletben tartásán nyugvó radikális változtatásokra szólított.

A MAGYAR SZOLIDARITÁSI BIZOTTSÁG jelenti, hogy 500 000 forintos alapot hoztak létre gyógyszerek vásárlására a romániai szenvedőknek — jelenti az MTI. A bizottság felhívást intézett az összes magyar szervezetekhez és honpolgárokhoz, hogy támogassák a kezdeményezést. Közölték, hogy azonnal 200 üveg vért küldenek Temesvárra és a következő 12 órában 200 donor, 24 órán belül pedig ezer donor fog vért adni.

A MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT elnöksége nyilatkozatot tett közzé, amelyben rámutat, hogy a romániai eseményekkel kapcsolatos hírről Budapesten éppen a párt vezető szervének ülése idején értesültek. Ez alkalommal a Magyar Szocialista Párt reményét fejezte ki, hogy Ceaușescu rezsimjének megdöntése az első lépés az események demokratikus fordulatában. Az elnökség bizalmát fejezte ki, hogy ezek a változások megnyitják az utat a magyarok és a románok közötti természetes közeledése előtt.

ALOIS MOCK osztrák külügyminiszter Ceaușescu hatalomról való eltávolítása után reményét fejezte ki, hogy Romániában gazdasági és politikai reformokat vezetnek be és a gyakorlatban megvalósul az összes románok személyi szabadsága. A román nép, akárcsak a romániai magyar és német kisebbség zendülése hatékonynak bizonyult — mutatott rá Alois Mock az Orf című újságnak adott interjúban. A továbbiakban nem léptetik életbe a szolgálati és diplomáciai útlevéllel rendelkezők tervezett vízumkötelezettségét — közli az APA hírügynökséggel az osztrák miniszter szóvivője. Az események a demokrácia erejét és a szabadságóhajt tükrözik. Az emberek ezt most elnyerték Romániában a politikai és gazdasági megújulásért küzdő népi mozgalom a véres kezű diktátorra mért nagy csapás révén — jelentette ki Mock.

MARGARET THATCHER brit miniszterelnök üdvözölte a Ceaușescu-rezsim romániai megdöntését. A Sky News televíziónak adott interjúban reményét fejezte ki, hogy Románia új vezetősége „követni fogja a többi ország példáját és szabad választásokat szervez országában. Ez egy nagyszerű hír Románia népe, valamennyiünk számára. 1989 történelmi évnek bizonyult, a legfantasztikusabbnak valamennyi közül".

A ROMÁN NÉP határozott akcióival utat nyitott a társadalom demokratikus megújítása felé — hangzik az NDK kormányának nyilatkozata. Szívből üdvözöljük a román népet nagy győzelméért. Ugyanakkor részvétünket fejezzük ki a nagyszámú áldozatért. A román nép számíthat az NDK népének és országunk kormányának szolidáris támogatására — teszi hozzá a dokumentum, kijelentve azt a szándékot, hogy baráti kapcsolatokat fejlesszen ki Romániával új alapokon.

A NÉPEK SZABADSÁGÓHAJA 1989-ben viharként haladt át Európán — jelentette ki Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter Nicolae Ceaușescu román diktátor bukása után. A román nép — mondotta — nagy győzelmet aratott az emberekkel szembeni megvetés rezsimjével szemben. Mégis, az örömbe bánat is vegyül, tekintettel a halottak meg ismeretlen eltüntek nagy számára. A külügyminiszter közölte, hogy „a szolidaritás szellemében" azonnali segélyintézkedéseket tesznek, amelyeket megfelelő szervezetek fognak koordinálni.

A KÖZÖS PIAC elhatározta, hogy Románia lakosságának sürgős orvosi támogatást nyújtson egymillió ECU értékben (Európai Gazdasági Közösség elszámolási egysége), ami egyenértékű 1.15 millió dollárral — jelentette be az Európai Gazdasági Közösség komissziója.

Ez lehetővé teszi orvosságok, orvosi felszerelések beszerzését és más egyaránt fontosságú, azonnali segítségnyújtást — szögezte le egyik közleményében a 12-ek végrehajtó szerve.

PORTUGÁLIA elnöke, Mario Soarez kijelentette, hogy „az egész közvélemény megkönnyebbülten sóhajt fel Ceaușescu diktátor és klikkje bukása után. Senki nem fog egyetlen gesztust sem javukra felmutatni. Ceaușescu-a a diktátorok fatális sorsa vár" — tette hozzá M. Soarez.

AZ USA elnöke, George Bush köszöntötte Ceausescu hatalmának megdöntését, és kijelentette, hogy figyelmükben van gazdasági segítséget nyújtani Romániának abban az esetben, ha az ország rátér a demokrácia útjára. Bush valóban „drámaiaknak" értékelte a Romániában végbement változásokat.

Előzetes, egy írott nyilatkozatban, kérte Románia volt kormányától, ne folyamodjék brutális megtorlásokhoz, és vessen véget Ceaușescu diktatúrájának.

A KÖZÖS PIAC tagországainak külügyminiszterei a Franciaország fővárosában pénteken megtartott összejövetelük befejezésekor közös nyilatkozatot hagytak jóvá a Romániában kialakult helyzettel kapcsolatban, amelyben kijelentik, hogy készek „azonnali támogatást nyújtani Romániának", intézkedni, hogy újra együttműködjenek ezzel az országgal.

1989. december 23.

Napkelte: 7,49
Napnyugta: 16,27
Eltelt: 357 nap
Hátravan: 8 nap

Lapunk következő száma december 24-én, vasárnap jelenik meg.

SZERKESZTŐSÉGI KOLLEKTÍVA:

Albert Levente, Áros Károly, B. Kovács András, Fazakas Anna, Gajzágó Márton, Gáspár Éva, Incze Ibolya, Jecza Tibor, Kisgyörgy Tamás, Magyari Lajos, Nagyhalmágyi József, Nagy László Mihály, Páljános Mária, Péter Sándor, Simó Erzsébet, Sylvester Lajos, Tompa Ernő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sepsiszentgyörgy, Sajtó utca 8/A. **Telefon: 11504. 11210 és 11190 163-as és 284-es belső. Készült a sepsiszentgyörgyi nyomdában. Telefon: 11774.**

Gyászjelentés

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

VARGHA ISTVÁN,

volt szövögyári mester 77 éves korában rövid betegség után elhunyt.

Temetése december 24-én, vasárnap 15 órakor lesz a sepsiszentgyörgyi római katolikus kápolnából.

Részvétfogadás szombaton 15 és 16 óra között, vasárnap 14 órától.

A gyászoló család

Köszöntő

DOMOKOS ISTVÁNNAK és fiának Komandóra, névnapjuk alkalmából, sok boldogságot kíván szeretettel

felesége, leánya, vejei valamint Szendike és Piroska

(4646.)

BANDI ÉVÁNAK Polyánba névnapja alkalmából egészséget, boldogságot és hosszú, boldog életet kíván:

férje, gyermekei, szülei és testvére

(4590.)

Drága feleségemnek, INCZE ENIKŐNEK a megyeszékhelyre, 20. születésnapja alkalmából, kívánok sok szerencsét és hosszú, boldog életet

szerető férje, Csaba

(4650.)

Drága jó szüleinknek, SZÉKELY ANDRÁSNAK és feleségének Illyefalvára, 50. házassági évfordulójuk alkalmából, erőt, jó egészséget és hosszú életet kívánnak sok szeretettel

gyermekeik és unokáik

(4625.)